

LA VEU DEL AMPURDÀ

• PERIÒDICH • CATALANISTA

Suscripció: pesseta trimestre. Estranger: 1'50 id. Redacció y Administració: Carrer d'Enginyers. 11. primer pis Número solt, 10 cèntims

LO QUE VOLÈM «Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Cots ca talanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils, sinó tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutjes y magistrats, y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volém ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera libertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut as quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsova presti servey tant sols dintre Catalunya.» (Del Manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897)

• Vergonya eterna á aquells que despreciant son idioma alaban lo dels altres. — Dante.

SASTRERÍA DE TELMO VAZQUEZ

Monturiol, núm. 20,
FIGUERAS.

Esmero, elegancia y economia en la confección de toda clase de prendas de vestir para caballero.

Aquesta casa participa als seus clients qu'ha rebut tots els gèneros propis de la temporada. Alta novetat y preus sense competencia.

EXTREMADA PROMPTITUT Y BON SERVEY
EN TOTS ELS ENCARRECHS QUE SE LI CONFII.

PER QUE NO POT HAVERHI REPUBLICA Á ESPANYA

No fa gayres dias que, parlant ab un republicà dels qu' anys enrera havian figurat en las primeras renglas del possibilisme català, y quin nom es encara pronunciat per amichs y enemichs ab el respecte que's mereix l'home qu'ha dedicat sa fortuna, sas energias y sa vida tota al triomf de sos ideals politichs, me deya'l vell demòcrata que ja estava resignat á morir sense veure instaurada la República. Millor dit, que la República, tal com la proclamán els homes qu'avuy figuran devant del partit, li feya por, li causava espant, perquè si bé no tots els republicans són pillots, casi tots els pillots són republicans.

Quina impressió, quin efecte més trist van causarme aqueixas punyentas paraulas! Eran l'anatema del apóstol, era la terrible indignació de Moisés al estabellar las taulas de la llei després de veure al poble adorant al vadell d'or!

No, no es possible la República á Espanya. No hi ha encara prou cultura, no hi ha prou civisme. Las grans masses unitaristas no están preparadas pera fruhir de las ventatjas y de las garantias de cap regim veritablement democràtic; la gran massa republicana creu y está convensuda de que la República seria una mena de patent de corso; que la forma republicana seria una autorisació per assaltar el

Banch d'Espanya, pera apedregar al que portés coll y punys planxats, pera trencar vidres, pera cometre tots els desmans y totas las salvatjadas imaginables.

Aixó, en quant al poble, á la massa; que per lo que respecta als elements directors, als capdevaners del republicanisme, encara es molt pitjor. N'hi ha prou ab veure als diputats del partit, als próhoms de la futura é impossible República espanyola, indignantse y promovent confictes d'ordre públich per si s'ha nomenat arquebisbe de Valencia al frare Nozaleda, ab el mateix interès, ab el mateix calor que si fossin individus d'una Joventut Católica ó d'una Academia de Sant Lluís Gonzaga; n'hi ha prou ab sentir á un regidor de nostre Ajuntament demanant que's derruixin las artísticas milocas qu'adornan els canalons de las iglesias de Barcelona; n'hi ha prou ab estudiar els discursos, las obras, els fets y la vida pública y privada de tota aqueixa gent, pera convèncers de que son mals metges, mals advocats, mals apotecaris, mals enginyers, péssims catedràtics... que cap d'ells sab res de res, que res valen, que res poden. Son las desferras de la universitat, del periodisme, de la literatura... Son els bornis que regnan en un partit de cegos...

No tenen pudor, desconeixen el valor civich. Y aixis veyem un partit que proclama la llibertat perquè creu que la llibertat es la llicencia; que proclama la nivellació social y la revolució perquè ni directors ni dirigits tenen hont caure morts; que proclama la llibertat de conciencia, no com ho fan els partits liberals dels pobles cultes, per esperit de justicia, per afany de civisme, sense barallarse, ni insultarse, ni apassionarse en pro ó en contra de tal ó qual secta, religió ó creencia, no, sinó com se faria al Marroch ó al Afganistan, ab la intenció de molestar, ab la intenció de perseguir á una creencia determinada.

Per tot lo qu'havem dit, per tot lo qu'havem exposat y per molts y molts altrás consideracions d'indole semblant que fóra molt llarg d'enumerar y que's poden resumir dihent que consisteixen en la ignorancia, el fanatisme y l'embrutiment de las masses, y en la ignorancia, el fanatisme, l'embrutiment y la mala fe dels que las dirigeixen, no pot haverhi la República á Espanya.

ARNAU MARTINEZ Y SERIÑA.

(De Joventut).

Del mitinch de 12 Juny prop-passat

Si ja de temps no estessim convensuts que'l gran inconvenient pera l'adveniment de la

republica son els mateixos republicans, ens hauriam ratificat en nostra afirmació al veurer l'espectacle que donaren els citats en la sessió de referencia, donanthi probas de falta de cultura social, d'intolerancia y de no gastar las reglas que'l bon us de la llibertat exigeix.

Tan bon punt l'amich Linares, de Palafrugell, s'atrevi—que diu home—á comentar y criticar la estupenda «Leccion de Catalanismo» de marras, ja ls ciutadans Nerons li feren compendre com entenian la llibertat, no consentintli semblants atreviments contra l'úkase del pastor del remat. Y que va fer l'home: donalsi, com es diu, per la menjadora y.... aplausos.

Y no dihem nosaltres quand el republicà federal á lo Pi, Sr. Tona va atrevirse á posar reparos y á dir alguna veritat sobre la política y á la mena de republica dels Salmeron, Lerroux, etc. N'hi ha prou diguent qu'aquet poble tan ilustrat, tolerant y republicà, donant una nova y palpable proba de com enten la llibertat, privá de que aquell seu correligionari pogués seguir explicantse, y aixó, que segons varem sentir l'endemá á un republicà veterano, l Sr. Tona, feya mes propaganda republicana que catalanista. Pro es clar, que s'havia cregut aquet bon Sr., com en Linares, que'ls inviolables y infalibles eran acabats? Donchs ja ho varen veurer com els seus mateixos correligionaris entenen els drets y la autonomia del individu. Per aixó es que's proclama alló de la Llibertat, Igualtat y Fraternitat; pró d'usdefruit especial.

Y qu'aquesta vegada no's pot pas dir que fossin els inconscients els de l'atentat y l' desordre, sino'ls que volen passar per tolerants y educats y fins algun dels que pretenen se'ls tinga per intelctes y aspirants á directors d'una part del remat republicà. Y en fi, casi tots, dihent que la cosa havia anat bé, com qui diu; ls hem ben arreglats...

Que dirian aquets Nerons de Marsellesa, si quand ells tenen un miting en calsevulla de quins ja sabem com es tractan la monarquia, dihent lo que'ls semble, per exemple de'n Cánovas, Sagasta y are de'n Maura, que'ls partidaris d'aquets y de la monarquia ls privessin de seguir perorant. Ja ls sentiriam á las horas, qu'aixó es indigne, despòtic, brutal y fins á apurar tots els adjectius del diccionari. Y n'obstant quinas esgarraduras no han dit y á que no s'han atrevit en contra de la forma de govern monárquica y dels seus homes, y malgrat tots aquets esclats d'oratoria de club, ningú ls hi ha interrompuda. No'n mancaria d'altra.

Pobre republica si aquesta mena de republicans l'han d'acreditar entre la gent instruida y tolerant. Que no torni pas á ensajarse que si per la forsa de las circunstancias no l'han pas de sostenir ab má forta 'ls que may

s'han dit republicans, ja estariam ben frescos. Y ab lo femolenchs que deuen estar molts d'aquets *redentores del Pueblo*. Pro vaja, ja poden esperar sentats, puig es de creuer que l'*aconteixement*, no es pas tan aprob com volia donar á entendre aquell célebre candidat que pretenia *apresurar el advenimiento de la República* si sortia elegit. Farsants... que asco com deya 'l de la célebre Leccion...

Un escrit curiós

Aprofitant l'oportunitat de celebrar els nacionalistes un *meeting* a Figueras, el diputat a Corts en Joan M.ª Bofill ha dirigit, creiem que a sos conciutadans, un escrit plé d'empenta en el que's declara francament catalanista.

En ell fa constar que escriu en catalá sempre que ho creu oportú, fora de quan se veu obligat a fer us del llengatje oficial: i ho demostra que son escrit, valent-se de la llengua imposada; i així fa que's comprega am mes claretat el fonament de ses declaracions catalanistes.

D'acort amb elles, se mostra ferm partidari del'autonomia integral de Catalunya i, com a conseqüença, de l'autonomia municipal; vol l'autonomia dels catalans i, per lo tant, sa llibertat moral. Ademés, aspira á federar-se am totes les regions espanyoles, donant per suposat que an elles els hi plagui fer-ho, anant mes enllá dels somnis poetics; i en aquí se descuida de la federació am tots els essers pensats que creu possibles l'Astronomia, i és llástima, per que seria un altre *cliché* d'avençat á l'última carta que produiria els seus efectes.

Y portat de son impuls catalanesc, i de ses afeccions espanyolistes, i de ses tendències universalistes, ems presenta bon xic boirós, però ple d'entusiasmes, el seu catalanisme, bo i apuntalant-se pera sentir-se mes segur amb el nom d'un gran pensador; i desafia a qui, dihent-se autonomista, pretinga contradir-lo. En bona fe, no creiem que cap ho fassa: i si algun ho fes, segurament que no seria en aquest sentit; sinó, en tot cas, pera omplenar-li un buit en les idees que el mouen, donant fermesa a ses abstraccions empeltant hi el determinisme científic del nostres temps, enrobustint, en fi, amb aires de realitat i amb els bategs de la vida, els neuliments generalisadors que li encongeixen el pensar.

Se queixa, i am tota la rahó, de que hi haja qui prediqui un catalanisme ple deombres, tant com el seu ho és de llum. Nosaltres, que de catalanisme sols en coneixiem un, justament mes radical que'l seu, el dels nacionalistes catalans, estem disposats á fer veurer la falla de fonament d'aquesta mena de catalanisme de que'ms parla, manso i retraçat, a lo que sembla mes retraçat encare que el catalanisme d'en Bofill, cosa que ja arribaria fins a no poguer-se tolerar.

En mig de tot, no obstant, sembla que aquells catalanistes trobats de fresc tenen una qualitat remarcable: i aquesta és, que passant pel demont de cortesies i barretades i de si en altres llocs criden per lo que mes el convé, ells serven am persistència el recort de l'emfonçada de nostra nacionalitat á mans del indignè Felip V i de ses tropes castellanes, i tenen clara consciencia de que encare queda en peu aquella injusticia; i per tant criden encare, com cridaren nostres avis, ¡visca Catalunya!, empesos pel desig de rompre el jou ofegador i desnaturalisador. En quan a aixó, aquestos son mes llogics i li venen mes clar que en Bofill perquè, am son crit, invoquen l'amor que els catalans tots deuen á son poble, i a la dignitat catalana pera que no toleri les imposicions de l'egemonia castellana ni de ningú. Al fi final cap, amb aquest crit, expressen dretament son desig de que creixi i s'enlaira a plena llibertat lo que's senten viu en el fons de sa naturalesa, en son seny i en son cor, lo que

senten bategar en el terror que trepitjen. Y aquest crit pot estalviar-los de donar-ne d'altres actualment inútils, i de donar la com en Bofill pera cridar ¡viva la República! en aquesta época de descredit republicá en que's han posat de moda els *redentores* d'ofici i les conxorxes sense cap ni peus, en aquest temps en que seria mes just que els republicans cridessen ¡viva la Pepa!

El ¡visca Catalunya!, alejant per demont de les colles polítiques i de les diverses creences, és el cant d'un poble renaixent que vol desferse de lo que li empresona la voluntat i li violenta sa manera d'esser; d'un poble en plena florença que's sent coratjós pera viure i creixer dins la civilisació de son temps, despullant-se de sectarismes encomanats que'l corsecaren. Y és un cant saludable, perquè devant seu va caient tot lo que no te arrels prou fondes á la Terra, i tots els castells de xerrameca.

Se veu que an en Bofill aquest crit l'intriga mol: i, deixant-se dur de sa finesa de penetració, arriba a llucar hi en ell alló mateix que invariablement se trova a les sopes; *la mano oculta de la reacció*. Per aixó ell voldria que en aquest crit s'expressés si el nostre poble te d'esser lliure o esclau, ignorant o ilustrat; i si per menjar l'hi agradarian o no les bledes a l'olla.

Sembla mentida, dit siga ben modestament, que tot un catedràtic d'Historia Natural, positivista per afegidura, no tinga en compte que tot poble, dins una época determinada i mig les influències internes i externes, será lo que siga capaç d'esser, i obrará segons ses aptituts i les idees dominants. Ell que reconeix que els catalans som *hombres y no brutos, además de libres (?) y racionales*, sembla estrany que li dongan tants mals de cap els geroglífics de lo futur: i o be lo que diu son solsament floretes d'ocasió, o be no te pas rahó en perdre la son perquè are, com sempre, hi haja homes de pensar reraçat, i homes qui's preocupin massa d'un pobre *dueño i señor* que prou feines te en poguer-se aguantar dret.

En la barrija-barreja d'aquells catalanistes de que'ms parla en Bofill, aquest hi trova un sol punt de coincidencia: el que tots son *ultra clericales*. Nosaltres, entre aquells per lo poc que sens en dona conèixer i ell, hi veiem un altre punt de coincidencia; el tancar-se uns i altres dins un cercle d'idees sens tenir en compte la relativitat, convertint-lo aixís forsosament en un cercle d'intransigències dogmàtiques.

Peró se despren, per lo que diu en Bofill, que son catalanisme és mes avençat que el d'aquells, i que's sent am ganes de que ho sia mes cada dia. Nosaltres l'encoratjem am tot gust per ses bones intencions, tot reconeixent el mol camí que encare li queda per correr.

En veritat, son catalanisme se trova encare en aquell punt en que l'autonomia de la rahó, la llibertat per el pensar i el creuer dels homes, hi batega en estat de crisálida. Lo que és un fet comú i naturalíssim entre els nacionalistes catalans, en ell no és mes encare que el desig d'una cosa a realisar.

Peró tot irá venint per sos passos comptats; á mida que irá fent-se carrec de les idees d'altri, en capirà lo essencial d'elles pera combatre-les am mes claretat i justesa, sense passions de secta; i s'estalviarà de dir una pila de lleugeresses.

J. PALAHI.

Estudis de Gramática catalana

XXVIII.

Ortografía de la coma, punt y coma, dos punts y punt final.

La coma s'escriu:

1.er Després de cada paraula de la mateixa classe ú oració curta seguidas, menos després de la penúltima si segueix conjunció, com *pa, vi,*

carn ni oli, estigas quiet, no enrahonis, escolta bé y posa atenció.

2.^{on} Avants y després dels vocatius y oracions explicatives, si están en mitg; pero al principi s'els ne posa després y al fi devant; v. g. *has! de callar; noy, has de callar; has de callar, noy: compra, si vens, el mocadó; si vens, compra el mocadó; compra el mocadó, si vens.*

3.er Després dels membres ú oracions que s'adelantan y haurian d'estar darrera; v. g. *que li deus, es ben cert.*

4.^{on} Quan convé aclarir el sentit confós ó senyalar pausa; com en *aixó no, ho dirás*. Si no fos la coma, el sentit seria ben diferent.

Deu posarse punt y coma:

1.er Per separar varias oracions llargas y seguidas; v. g. *la pluja ha trigat molt á venir; l'anyada será molt petita; la gent y 'l bestiar s'en ressentirán forsa.*

2.^{on} Per separar oracions oposadas y de alguna extensió, ó avants de las conjuncions *mes, pero, no obstant*, etc., com *voldria que tornessis aviat á casa; pero no'n diguis res á ningú.*

Els dos punts s'han d'escriurer:

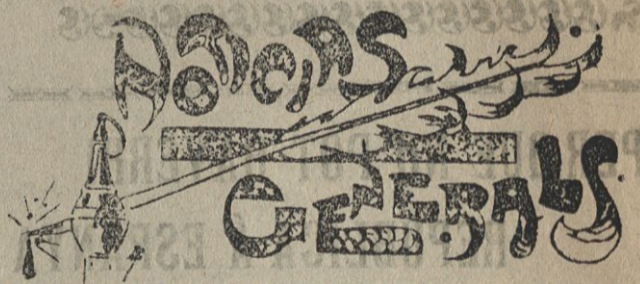
1.er Després d'una oració explicada per altres que la segueixen, com succeheix ab els que hi ha després d'escriurer.

2.^{on} Al citar paraulas que un altre ha dit, com *En Balmes digué: «El mal s'ha de afigar am l'abundancia del bé».*

3.er En las cartas després de *Apreciat amich, Molt Sr. meu* y altres expresions semblants del principi; en los certificats després de *Certifico*; en los memorials després de *exposa* ó altra semblant; y en los decrets, sentencias, bandos y edictes després de cada motiu ó fonament de la resolució.

El punt final se posa quan lo qu' es diu té complert sentit. Si s'passa á un altra assumpto ó s'continúa 'l mateix baix altra aspecte, s'escriu á la ralla següent y un poch més endins, lo qual se diu *apart, sangria y punt y á cap.*

GREGORI ARTIZA.

L'altre dia un gran *politich* donaba per mort el Catalanisme qu'ell ne deya clerical. No se las vulgui pintar tant de mestre qu'á voltes qui vol donar llissons, ne reb; qui fá afirmacions absolutas sol equivocarse y qui entreté 'ls seus electors ab pronostichs es pot ben pensar que 'ls pot enganyar. O sino que ho digui aquell que va sortí diputat que deya á ne 'ls electors en general y á ne 'ls del *remat* en particular, aixó si en castellá com á *quien mas catalanista que nosotros: si quereis apresurar el advenimiento de la república, votat á fulano*. Y realment, lo molt y molt que se *apresura* la tal vinguda d'ensá qu' es diputat, lo que no es gens d'estranyar ab lo molt y molt que hi *trevalla* per aquet *apresuramiento* 'l tipo de referencia! Lo que l'hi haurán d'agrahir els electors y sobre tot el districte á ne'l tal diputat!

Lo mateix que dias passats, el mateix pretingut auguri, ab un article á ne'l *Ampurdanés* es proposaba entretenir els llegidors ab *La Revolucion á cinco años plazo*. Aixís á tall de letra de cambi. Si 'ns vol creure deixis de profecias, que ja sabém que vosté es el que menos hi creu, y qu'aixó de donar per mort á qui li sembli, no ho fassi, qu'encare que ja sabém qu' es valent, li podrian respondre, ab l'idioma d'aquells que vosté diu qu'á Madrid cridan, *viva Catalunya* y que segons el moment vol dir ben poca cosa: *Sr. valiente, los muertos que vos matais gozan de buena salud.*

Y alló de la Tralla de la setmana passada, lo de la Llisó de modos, que li'n va semblar, á su Señoria. Vosté no 'ns en diu res, vosté que 'ls seus diuhen qu' es home de tants recursos y tanta gramática parda, ni tan sols respondre ab lo que vosté se 'n hauria pogut sortir, alló de que déu esser algun clerical,—no sab que'l clero té la culpa de tot;—ó si volia encare millor, aixís, ó á tall de protestant; un vaticanista. Pro vaja, cal que convingui en que á vegades un aprenent dona una lliadó á un pretingút mestre. Aixó si, aquet, ó vosté en aquet cas, resol no contestar, y no per que no tingui arguments de sobras pera rebratre la tal lliadó de modos, sino que no li vol donar importancia.

Desde mis alturas... com diria l'altre. Aixís, á lo demócrata de pico y absolut en la práctica.

Y avuy que 'ns ocupém de cert ciudadá com á home públich, distingit, ens ha de dispensar que 'ns prenguem la llibertat de no esser del séu parer ab la seva contestació á un periódich, que tractant d'amusarlo, l'entretenia parlantli d'unas pedras del rentador vell y d'algun bossi de terreno d'aprob de casa de vosté. Alló de respondre motejant y exigint probas á ne'l contrincant ho trovem bastant gastat, y'ns sembla que no es tan clar y evident que, com segurament pot vosté, las presentés de lo contrari. D'aquesta manera si que podria aprofitar l'ocasió de confondre á ne'ls que s'atrebian á aludirlo y vosté no s'exposaria á que'l poguessin senyalar ab alló de la muller del César. A lo menos aquesta es la nostra opinió. Are vosté es lliure.

Dias passats El Ampurdanés ens parlava de l'establiment d'una escola laica á Figueras.

Ens sembla que contat y rebatút, aixó y ser será igual. Are, si aquesta maquinaria nova's pogués fer mouer ab oli del comú, ja la ferian la cosa, pró haventla de montar, ferla marxar y pagar de la butxaca de llurs soidisant partidaris, el negoci cambia de color, y repetim, tot será orgay música.

D'altre part y lo que podria resultar més veritat y segons noticias de qui está en condicions de saberho, es l'establiment á Figueras d'un col·legi de segona ensenyansa dirigit pels P. P. Jesuitas. Deixant de banda lo qu'ho celebraria una part dels vehins d'aquesta ciutat y sa comarca, trovem que tampoch vindria mal la no vetat pera 'ls que no volguent passar per clericals, sino per ultra republicans, laics, etc., que malgrat el seu puritanisme de llautó, també podrian ferhi anar els fills y nets, de la mateixa manera que fan anar las fillas ab las escolapias, germanas de la Presentació, etc. La conceqüencia y la vanitat solen anar molt de braset entre certa classe d'ultra-radicals. A las horas si que ja veuriam com el protejirian l'Institut de segona ensenyansa del carrer de St. Pau, els senyors ciudatans d'ideals laics, republicans y de la ciencia moderna. Prou n'hauriam d'engrandir las portas de la tal casa. A las horas si que no haurian pas de salar aquellas canongias. Al temps.

Dias passats varem llegir el decret facultant pera telegrafiar y telefonejar ab els idiomas y dialectes que's parlan á Espanya, es dir que ja's pot sospitar si aquesta gran concessió no farà pas trontollar la unidad nacional. A més de que ben mirat, aquet decret diu que's podrá telegrafiar sempre que'l empleat entengui'l telegrama. Sent aixís donchs, el dia que'n Sanchez, Gimenez, etc., als dongui la gana de dir que no entenen el despaig ja aquet no s'expedeix en el llenguatge volgut, y per altra part, aquell mateix dependent vos en cursará un de cifrat. Mirin que's molta pretensió la d'aquest Estado, que diria 'l Salmeron, de voler saber las cosas del públich pagano!

No es pas per tot aixís, puig que dias passats un nostre amich trovantse á Fransa y Suissa,

sempre va telegrafiar en catalá sense que tot y no entendrel cap empleat, li fes ni la mes petita obgecció. Res més que pagar la tarifa que correspon y empaus.

Que n'ha de fer la administració de telégrafos de las cosas del públich.

Llegim: «Madrid 20 Junio. En la sesion del Congreso el Sr. Lletjet ha denunciado que el alcalde de San Feliu de Guixols, como catalanista es enemigo de España.» Y quina por haurá agafat el Sr. alcalde aludit al llegir aquesta denuncia d'un home tant distingit, célebre y tant y tant patriota espanyol y que's feu tan important en l'empresa del ferro-carril de Gerona á Olot y que vá fer negocis de tant ingeni á Londres.

Si'l deuré conceixer aquell Sr. alcalde á ne'l tal apóstol del pueblo, á n'aquesta esperansa per acreditar la república.

Lo mateix qu'aquell altre que perquè no se'l tingúes per sospitós á la galeria, va dir en cert mitinch que no podia haverhi católichs republicans. Vaja, que patim uns tipos que creguentse una potencia, no titubejan en fer afirmacions y negacions absolutas; puig que deuen esser per ell, els ciudatans católichs de las repúblicas Suissa, Estats Units del Nort América y fins el mateix President d'aquesta república, que també podria esser católich, que cuand pren possessió del séu cárrech fa constar que conta ab l'ajuda del séu Deu pera desempenyarlo en profit de la seva patria. Y que dirém d'aquells altres fills de la República Federal Argentina que també son católichs y tans d'altres, que tot y aquesta circumstancia no se sab pas ni se sent á dir que conspirin contra la forma de govern.

Tan mateix, ens apar que volguent passar per docte y home del sigle, calria bé que's fos bastant mes tolerant y no tan donat á sentar afirmacions y negacions absolutas. Ab quin goig vol qu'esperin la república qu'aixís es predica, els ciudatans que tenen y practican llurs creencias religiosas que vostés han de respectar si volen esser respectats tan si'n tenen com si no. Que noho vuen que no hi ha cosa mes sencilla que'l ferse aplaudir pel públich dels mitinchs, pero hi ha sistemas tan y tan rudimentaris, que ja no 'ls haurian de gastar els pretinguts devanaters de certas reformas. Pro ab aquets la passió hi pot molt més que la rahó. No tenen cura.

MERCAT DE FIGUERAS

del dia 7.

		Máxim.	Mínim.
Blat..	Quartera.	18'50	17'
Ordi.	>		
Civada.	>	8'75	7'20
Blatdemoro.	>	16'	15'50
Mill.	>	19'	18'
Bessas.	>	18'	17'
Monjets.	>	31'	27'
Cigrons.	>		
Fabas.	>	15'50	15'
Trunfas.	carga	9'	8'50
Oli.	mallal	9'25	
Panis.	>		
Palla.	quintá	1'50	1'
Anechs.	parell.	7'	5'
Gallinas.	>	9'	6'
Pellastres.	>	4'50	2'50
Oes.	dotsena		0'90

Bonaventura Ymbert

Rambla, 31.—FIGUERAS

A n'aqueixa casa trovarán canóns y canals pera la conducció d'ayguas. Water-closets. Rajola barnisada pera cups d'cli, com també cossis de gran cabuda. Rajola de Valencia de las millors casas. Terra, rajols y canons refractaris.

Mosaichs, en representació, de la casa ORSOLA Y SOLA de Barcelona.

El que hagi de confiar en calsevolga representació, encarregar la gestió d'assumptos de las oficinas públicas ó autorisar á qui li cobri pensions ó libraments de calsevol clase pot dirigirse á D. Joseph Gumbau Serra, Profesor Normal. Agent de negocis matriculat y Habilitat de Clases passivas. Girona, Plassa de Sant Joseph n.º 1, -baixos.

TARTANA

Se'n ven una de sis asientos amples. renovada y molt forta. Donarán rahó á ca'n Péars, guarnicioner, carrer Nou, n.º 1.

iii FUMADORS!!!
Paper Carlets Olot
es el millor.

PREMIAT

en l'Exposició Universal de Paris 1900 y en la de Barcelona 1888.

Dipósit á Figueras: D.ª Calixta Matas, Carrer Ampla, 12, estanch.

AYGUA FREDA DE VILA-ROJA

(Font de la pólvora) GIRONA.

* BICARBONATADA CÁLCICH-SODICH MANGANOSA *

Unica en la que'l manganés s'hi descubreix directament y en que aquesta substancia supera al ferro.

Es la més apropiada pera curar tota mena d'Anemias y l'Organisme sexual siguent ademés de molt indicada aplicació en las següents afeccions:

Dispepsias, Infarts viscerals, especialment del Fetje y Melsa.—Desarreglos del ventrell.—Debilitat nerviosa.—Humors frets.—Afeccions pulmonars catarrals.—Poagre.—Raquitisme.

Se ven en las farmacias y dipósits d'ayguas minerals.

Diposit general á Figueras
Farmacia de J. MONCANUT

PAPÉ DE FUMAR
EMPORIUM

Se recomana per la seva puresa.
No perjudica en res la salut.

De venta á tots els estanchs ben provehits.

OBRAS CATALANAS

PIRINEU CATALA

Guia itinerari del Excursionista a Camprodon

per CESAR AUGUST TORRES

Un tomo ab 150 itineraris, 210 fotogravats y 8 mapas.

Preu 20 pessetas.

El Malalt Crónich

por Santiago Rusiñol

Comedia en un acte. 2 ptas.

Visions y Cants

por J. Maragall.

Un tomo, 3 ptas.

Ciutats focenses del litoral Cosetà

EXCURSIONS ARQUEOLÓGICAS

PER AGUSTI M.ª GIBERT.

Un tomo, 3 ptas.

Poesías per F. Gasas y Amigó.

Un tomo 2 ptas.

Poesías per Joseph Palp y Plana.

DE L'ESPERIT DEL COR-DE LA NATURA-DE LA REGIÓ)

Un tomo, 2 ptas.

Se venen en aquesta impremta, carrer Junquera, 5.

MOVIMENT DE TRENS

á l'estació de Figueras

Trens que van cap á Barcelona.	Arribada		Sortida	
	H	M	H	M
Exprés (1.as)	4	37	4	38
Correo (1.as 2.as y 3.as)	4	59	5	04
Mercaderías (2.as y 3.as)	6	05	6	25
Id. (3.as)	10	13	10	33
Omnibus (1.as, 2.as y 3.as)	13	20	13	25
Exprés (1.as)	16	05	16	06
Mercaderías (2.as y 3.as)	20	26	21	14

Trens que van cap á França.

Mercadería (2.as y 3.as)	7	42	8	10
Omnibus (1.as, 2.as y 3.as)	10	08	10	13
Exprés (1.as)	13	01	13	02
Mercaderías (2.as y 3.as)	15	38	16	05
Correo (1.as 2.as y 3.as)	19	01	19	06
Exprés (1.as)	21	44	21	45

CASA GRANDIA

Hspedatje pera Rvnts. Sacerdots y demás personas católicas, desde 3 essetas diarias á endevant.

Punt el més céntrich

BANYS NOUS, 12-2.º-2.ª-Barcelona.

FILLS DE J. MONSALVATJE

BANQUERS

Carrer Baix de Sant Pere, núms. 5 y 7

Important á las familias y al comers en general

Ab el fi de facilitar á n'els concu-rents del actual reempla's la major econo-mia, posan en sen coneixement que s' encarréguen de la redempció dels mateixos fins á retirar els pases de la Zo-na dels interessats mediant la comissio de tres pessetas compresa la diligencia y tot.

Negociem cupons Exterior, Amortisa-bles, Interior y Cubas venciment 1.er Ja-ner. Cambi per lletras mayors de 500 pessetas sense l' indicació «sin gastos» sobre Barcelona, Girona y Olot $\frac{1}{2}$, per 100 descompte.

Madrid y totas las capitals de provin-cia $\frac{1}{2}$ descompte. Pobles de totas la. provincias d' Espanya baratisims preus'

Dipósits, comptes corrents, Caixa d' ahorros, etc., etc.

Compra y venda de valors.

Compra d' or á preus may vistós.

Baixa de Sant Pere, 5 y 7

Gran Farmacia Central

DE

J. MONCANUT

Carrer de la Presó, 9, cantonada al carrer del For-

FIGUERAS

Gracias á la esmerada pulcritud en la confecció de tots els productes qu' elabo- ra aquesta casa ha sigut premiada ab

Medalla d' or en l' exposició de Alexandria (EGIPTE).

Pastillas Moncanut

Es el remey més segur pera combatre la TOS per persistent que siga.

Licor d' alquitrá Moncanut

Magnífica preparació d' efectes indis- cutibles.

AIXEROP D' HIPOFOSFITS MONCANUT

Excelentment preparat. es un vigo- rós tónich del sistema nerviós y molt necessari á las personas convalescents.

MAGNESIA EFERVESCENT

ESPECIALISIMA MONCANUT De segurs y práctichs resultats contra las enfermetats del estómach, irrita- cions, digestions difícils, etc., etc.

SÁNDALO MONCANUT

Remey de maravillosos resultats con- tra la Hemorragia y demás afección de l' uretra.

CÁPSULAS TENÍFUGAS MONCANUT

Expulsan el cuch solitari á las dos ho- ras. Se garanteix son resultat.

OXIGENO

pur en sachs de goma.

VINYATERS:

NO COMPREU EL SOFRE PER LAS VOSTRES VINYAS QUE NO VOS POSEU AVANS AL CORRENT DE LO QU' ES EL

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

QUIN RESULTAT CONTRE L' OIDIUM Ó MAL BLANCH, ES SEGUR, Y EN CAMBI EL COMPRAREU MOLT MES BA- RATO QU' EL SOFRE USUAL.

Uich diposit per la omarca

Fills de Joan Llonch y Pous

MAGATZEM DE FERRO Y FERRETERIA

PALAU - PLACETA, 13, - FIGUERAS.

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA INCENDIS Y EXPLOSIONS ESTABLETA A BARCELONA Carrer del Dormitori de Sant Francesch, núm. 5

EIIFICI PROPIETAT DE LA COMPANYIA

GARANTIAS

Capital social. . . VINT MILIONS Primas y reservas. . . QUARANTA MILIONS

President del Consell d' Administració: DON CA- SIMIRO GIRONA, hisendat y comerciant. Director Gerent: DON FERRAN de DELAS, ex- aputat á córtis, advocat y propietari.

Delegació de Districte:

D. Salvador Bosch y Roig

(Perit-Professor Mercantil)

Calle de la Murall, núm. 7, pral. -F- FIGUERAS

Consultas y peritacions mercantils y arreglos de libbres de comers.—Segurs contra incendis y explosions.—Segurs sobre la vida y rentas vitalicias.—Segurs agricolas d' ac- cidents y per la mort del bestia.

CONVALESCENCIAS de la grippe, dengue, tífus, pulmonías y demás ma- laltías infecciosas; neurastenia, pobreza de sanch, falta de gana, desarreglos mens- ruals, etc.etc., se curan aviat si's pren el

RESTAURADOR CAPELL

preparat ab glicero fosfats de cals y sosa yoduro ferrós é hipofosfats de quina, me- dicaments molt recomanats per las con- valescencias de ditas malalties. Son per- fectament asimilables y produexen una acció fortament estimulante sobre totas las parts del cos, siguent al mateix temps un poderós reconstituyent.

Frasco 2 pessetas.

VI YODO-TANICH FOSFATAT

Tónich y digestiu, molt efica's contra las afeccions escrofulosas del pit, y excessos físichs é intelectuals.—Frasco 2 ptas.

MAL DE COR (PAHIDÓ).

Digestions pesa- das, irritació, cor agre, mareig, mal de- cap, etc., etc., se curan ab la

MAGNESIA EFERVESCENT CAPELL

se' expendeix ab frascos y paquetets cons- truits exprefés porque 's conservi millor

Frasco 0.75 pta. — Paquets de 0.60 0.30 y 0.15 pta.

AYGUA NAF TRIPLE

de qualitat extra. Aquest producte, d' una des- tilació esmerada, es obtingut per medi d' un aparato construït expresament y ab es poncellas del taronger ag reullidas de freach que son las millórs y més aromáti- cas.—Ampolla 1 pesseta.

Gran assortit d' aparatos d' ortopedia, dutxas de Smarch, xeringas de tots siste- mas, pessas de goma de totas classes, sus- pensoris, tira-llets, biberóns, esterilisa- dors per matar els microbis de la llet, mitjas de goma, faixas ventrals, braguers, cotóns, venas y gassas antisépticas.

Preus reduïts.

Se despatan totas las receptas ab tot cuydado, pulcritud y eco nomía.

E. CAPELL

APOTECARI

Placeta, 7-FIGUERAS

EMULSIO CAPELL

prepara- da ab oli de fetje de bacallá pur é hipofosfats de cals y sosa; cura el raquitisme, escrófu- las, tumors frets, engraixa, fá posar carns y enforteix els ossos. Té major quanti- tat d' oli y principis actius que las cevas semblants y dona resultats més positius Las criaturas no sols la prenen ab gust,

sinó que sempre demanan d'eixa crema que tan bé els fá. Totas las mares que te- niu fills més ó menos raquítics, flachs, que no tingan gana donéuloshi l'Emul- sió Capell. No accepteu certs produc- tes estrangers, tota vegada que dins de Catalunya sabem prepararlos tant ó més bé qu' aquells.

Preu del frasco, 1.50 ptas.